

STRANI JEZIK U PREDŠKOLSKOJ DOBI

U novije vrijeme sve je izraženija potreba za znanjem više jezika, sve češće se spominju termini *dvojezičnost*, odnosno *višejezičnost*. Postoje različite definicije spomenutih termina, kao i razne podjele, no najčešće se govori o simultanoj i sukcesivnoj dvojezičnosti. Kada djeca usvajaju dva jezika kao materinska od rođenja, govori se o **simultanoj dvojezičnosti**, a ako drugim jezikom ovladavaju nakon što je usvojena baza materinskog jezika (nakon treće godine života), radi se o **sukcesivnoj dvojezičnosti**.

Stručnjaci smatraju da, ako je rani jezično-govorni razvoj uredan, s učenjem stranog jezika najbolje je započeti što ranije, već u predškolskoj dobi. Razlozi i prednosti ranog učenja stranog jezika su višestruki. Djeca predškolske dobi posjeduju urođenu želju za komuniciranjem i istraživanjem, stvaralačku upotrebu jezika, sposobnost razumijevanja govornih izričaja te spontanost u govorenju, visoko su motivirana, znatiželjna i željna novih aktivnosti te lako usvajaju nova znanja u poticajnom okruženju. Djeca posjeduju sposobnost nenamjernog učenja govora, uče ga spontano, slušajući odrasle. Djeca uživaju u govorenju, kako na materinskomu, tako i na stranomu jeziku ako se navedeni proces odvija na njima prirodan i primjeren način.

Mala djeca posjeduju iznimnu sposobnost za učenje jezika te mogu učiti onoliko jezika koliko im je omogućeno sustavno i pravilno čuti. Sposobnost brzog i lakog usvajanja novih vještina omogućuje **plastičnost mozga** (sposobnost mozga da se promijeni i prilagodi kao rezultat nekog novog iskustva). Iako mozak cijeloga života ostaje plastičan, u djetinjstvu je najotvoreniji za nova iskustva. Dakle, odrasli mozak, iako i dalje dovoljno plastičan da usvoji znanje novog jezika, više nije sposoban stvoriti takve veze u pogledu naglaska, intonacije i

izgovora glasova koje bi osobi omogućile da se ne razlikuje od izvornog govornika. Istraživanja pokazuju kako su djeca koja započnu s učenjem stranoga jezika do svoje šeste godine sposobna usvojiti ga bez stranoga naglaska i zvučati kao izvorni govornik tog jezika. Međutim, potrebno je naglasiti kako je kod djece, unatoč velikim sposobnostima učenja, prisutna tendencija zaboravljanja koja se očituje čim se proces učenja prekine. Djeca brzo usvajaju elemente stranog jezika, ali ih i zaboravljaju. Početak učenja u ranoj dobi isparavan je jedino ako se može osigurati kontinuitet učenja kroz cijelo školovanje.

Nadalje, rano učenje stranog jezika pridonosi i stvaranju pozitivnih stavova prema drugim kulturama, djeci omogućuje razvoj koji se očituje u prihvaćanju i poštivanju različitosti među ljudima te pridonosi potpunijemu i kvalitetnijemu odgoju. Osim toga, rano učenje stranih jezika pozitivno utječe i na **intelektualni razvoj** djeteta. Djeca koja započnu s učenjem stranoga jezika već u ranoj životnoj dobi, osim usvajanja dobrog izgovora, bolje razumiju i vlastiti jezik jer postaju svjesna koncepta jezika kao fenomena. Isto tako, učenjem stranog jezika odmalena dijete razvija pozitivan stav prema učenju, stječe samopouzdanje i uspješno usvaja nova znanja neophodna u budućnosti.

Iz svega navedenog može se zaključiti da proces ranoga učenja stranoga jezika pozitivno utječe na cjelokupan djetetov razvoj. Važno je imati na umu da se uspješan proces ranoga učenja stranoga jezika odvija isključivo kroz igru. Također, potrebno je uzeti u obzir i individualne razlike djece, što znači da svako dijete uči na sebi svojstven način. Kao i kod učenja materinskog jezika bitni faktori kod učenja stranog jezika su urođena sposobnost, sazrijevanje, iskustvo, utjecaj obiteljske okoline i optimalna dob.

Pripremila:

Petra Cerovčec, stručni suradnik-logoped